

Alfik Humanistyczny

8 grudnia 2005

ORZEŁ – klasa III gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 min.

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (21.04.2005). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl

Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**

Leopold Staff „Curriculum Vitae”

Dzieciństwa mego blady, niezdarny kwiat
Oślaniał pieszczące, cieplarniane cienie.
Nieśmiało i lęklive było me spojrzenie
I stawiając krok, cudzych czepiałem się szat.

Młodość ma pierwsze skrzydła swe wylania na świat,
Kiedy nad wiosnę miłsze zdały się jesienie.
Więc kochałem milczenie, wspomnienie, westchnienie
I plotłem chmurom wieńce z swych kwietniowych lat.

Dopiero od posągów, od drzew i od trawy,
Z którymi żyłem długo wśród dalekich dróg,
Nauczyłem się prostej, pogodnej postawy.

I kiedym, stary smutku dom zburzywszy w gruzy,
Uczył z siebie jeno wschodom słońca próg,
Rozumie mnie me serce i kochają Muzy.

[W cieniu miecza, 1911] (Leopold Staff, *Wybór wierszy*, BN 1970)

Pytania za 3 punkty

1. Wiersz ten:

- A) jest przykładem liryki dydaktycznej B) nie ma wyraźnie określonego adresata
C) należy do liryki osobistej D) jest nieokreślony pod względem gatunkowym

2. Prawdą jest, że:

- A) pierwszy i drugi wers mają różną ilość sylab B) dwa pierwsze wersy mają taką samą liczbę sylab
C) wers pierwszy ma trzynaście sylab D) wers drugi ma jedenaście sylab

3. Tematem powyższego utworu jest:

- A) refleksja nad naturą człowieka B) wspomnienie z młodości podmiotu lirycznego
C) poszukiwanie prawdy o życiu D) opowiadanie o drodze życiowej podmiotu lirycznego

4. Dzieciństwo podmiotu lirycznego:

- A) było okresem bolesnym B) było sielanką C) było okresem samotności D) okryła mgłą namiętności

5. Podmiot liryczny wspomina dzieciństwo:

- A) z nostalgią B) z nieukrywaną niechęcią C) ciepło D) w sposób wyraźnie żartobliwy

6. W swoim tekście autor stara się:

- A) przemyśleć swoje życie B) wzbudzić refleksję nad przemijaniem C) wygłaszać prawdy uniwersalne
D) wpłynąć na odbiorcę

7. W młodości podmiot liryczny:

- A) poszukiwał przygód B) prowadził bujne życie towarzyskie
C) był marzycielem skłonny do melancholii D) buntował się przeciw światu

8. W chwili pisania utworu autor:

- A) nie zmienił swojej postawy z czasów młodości B) dopiero poszukuje sposobu na życie
C) jest załamany i zniechęcony życiem, które dotychczas prowadził
D) stał się już człowiekiem radośnie patrzącym na świat

9. Stwierdzenie *I kiedym(...)uczynił z siebie jeno wschodom słońca próg* można zrozumieć:

- A) pokochałem przyrodę B) stałem się człowiekiem pogodnym
C) wróciłem do czasów młodości D) poranki są dla mnie najpiękniejszą porą dnia

10. Ostatni wers utworu świadczy o tym, że podmiot liryczny:

- A) stał się człowiekiem uczuciowym i miłość stała się głównym tematem jego dzieł
B) stara się pogodzić rozum z uczuciem
C) znalazł ład wewnętrzny i zaczął pisać dobre wiersze
D) porzucił sztukę i to uporządkowało jego uczucia

Pytania za 4 punkty

11. Rymy w pierwszej zwrotce są:
A) okalające B) krzyżowe C) parzyste D) niedokładne
12. Wyrażnie dominującym środkiem stylistycznym w pierwszym wersie utworu jest:
A) metafora B) porównanie C) oksymoron D) epitet
13. Rzeczownikiem nie jest wyraz:
A) milczenie B) młodość C) dróg D) postawy
14. Wyrazy *pieszczącej* i *zburzywszy* są:
A) przymiotnikami B) imiesłowami C) przysłówkami D) zaimkami
15. W zdaniu *Rozumie mnie me serce*:
A) nie ma podmiotu B) podmiotem jest słowo *serce* C) podmiotem jest słowo *mnie*
D) występuje podmiot ukryty
16. Rzeczowniki w sformułowaniu *wschodom słońca próg* są:
A) w tym samym przypadku B) mają tę samą liczbę C) są tego samego rodzaju
D) w różnych przypadkach
17. Wyrazem, w którym akcent przypada na przedostatnią sylabę, jest słowo:
A) świat B) szat C) wieńce D) drzew
18. Człowiek przyjmujący *prostą, pogodną postawę* to inaczej:
A) malkontent B) introwertyk C) prostak D) optymista
19. Wyraz *dlugo* jest:
A) przymiotnikiem B) przysłówkiem w stopniu równym C) przysłówkiem w stopniu wyższym
D) przymiotnikiem w stopniu równym
20. Mitologicznych muz było:
A) dziesięć B) osiem C) dziewięć D) siedem

Włodzimierz Kalicki „Fatalny lot”

Czeski wieśniak sprzątający siano z łąki pod miejscowością Górne Cierlicko, 14 km od czeskiego Cieszyna, słyszy warkot lotniczego silnika. Jest 8.15 rano. Chłop podnosi głowę. Nisko nad ziemią, na wysokości niewiele większej od 100 metrów, leci niewielki, jednosilnikowy samolot. Aeroplan to ciągle jeszcze wielka rzadkość, więc szofer przejeżdżającej obok ciężarówki zatrzymuje się i patrzy w niebo zaciągnięte ciężkimi, burzowymi chmurami, którymi targają silne porywy wiatru. Samolot zbliża się. Nagle zaczyna się dziwnie kołysać i po chwili jak kamień leci w dół na zbocze góry Kościelec. Silnik milknie w locie. Dwaj świadkowie oniemieli patrzą, jak samolot z wielką prędkością uderza w rozłożyste drzewo.

Pierwszy do miejsca katastrofy dobiega wieśniak. Drzewo jest całkiem strzaskane, maszyna rozbita. Sto metrów dalej chłop dostrzega leżące w odległości 15 metrów od siebie zwłoki dwóch pilotów.

Po chwili dobiega kierowca ciężarówki. Rzuca okiem i pędem wraca do samochodu. Po niespełna kwadransie jest już na posterunku żandarmerii w Cierlicku Dolnym. Czechosłowaccy żandarmi natychmiast ruszają z soferem w stronę miejsca katastrofy. Pierwszą rzeczą, jaką zauważają, są biało-czerwone szachownica na rozbitym samolocie. Zawiadamiają o tym dowódcę czechosłowackiego garnizonu w Cieszynie. Kwadrans później jest już jasne, że pod Cierlickiem zginęli dwaj najsłynniejsi piloci w Europie: porucznik Franciszek Żwirko i inżynier Stanisław Wigura

GW, 12 września

2005

Pytania za 5 punktów

21. Powyższy tekst ma charakter:
A) liryczny B) epicki C) opisowy D) poetycki
22. Narrator występujący w powyższym tekście:
A) uczestniczy w wydarzeniach B) przedstawia własną wersję zdarzeń
C) koncentruje się na sądach i opiniach D) skupia się na faktach
23. Dynamizm wydarzeń wzmacnia:
A) stosowanie zdań wielokrotnie złożonych B) użycie czasowników w czasie teraźniejszym
C) zatrzymywanie akcji przez opisy D) ukazanie akcji z perspektywy bohatera
24. Użyte w tytule słowo *fatalny*:
A) wyraża ocenę zachowania i umiejętności pilotów B) wskazuje na okoliczności katastrofy
C) jest w tym przypadku synonimem wyrazu *nieszczęśliwy* D) wskazuje na przyczynę katastrofy

25. Z powyższego tekstu wynika, że lotnictwo w tamtych czasach:
- A) przeżywało swój renesans
 - B) przeżywało apogeum swojego rozwoju
 - C) było jeszcze w powijakach
 - D) było w rozkwicie
26. W powyższym tekście nie znajdziesz informacji o:
- A) warunkach meteorologicznych w dniu katastrofy
 - B) godzinie katastrofy
 - C) pułapie lotu
 - D) przyczynie obniżenia pułapu lotu
27. Prawdą jest, iż:
- A) czescy żandarmi ustalili tożsamość ofiar na podstawie typu samolotu
 - B) sława polskich pilotów przekroczyła granice naszego kraju
 - C) samolot rozbił się niecałe 100 m od rolnika koszącego siano
 - D) już na pierwszy rzut oka widać było, że piloci mają problemy z maszyną
28. Analizując relacje świadków, można przypuszczać, że przyczyną katastrofy:
- A) były silne porywy wiatru
 - B) była duża wysokość lotu
 - C) była awaria silnika
 - D) była niekompetencja pilotów
29. Podkreślony wyraz w sformułowaniu *świadkowie patrzą jak oniemiaли*, można rozumieć jako:
- A) w milczeniu
 - B) w skupieniu
 - C) zszokowani
 - D) niepewni
30. Celem powyższego tekstu jest przede wszystkim:
- A) wyjaśnienie okoliczności śmierci polskich lotników
 - B) oddanie hołdu pilotom
 - C) przypomnienie okoliczności katastrofy
 - D) ustalenie nowych faktów